

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1229 ²	Κυρ. Τελώνου & Φαρισαίου (Λουκ. 18,10-14) 1 Φεβρουαρίου 2015 (2006)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Πῶς νὰ ἐκκλησιαζώμαστε

«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν...» (Λουκ. 18,10)

Ἐάν, ἀγαπητοί μου, μετρηθοῦμε, θὰ δοῦμε ὅτι αὐτοὶ ποὺ ἐκκλησιάζονται εἶνε λίγοι ἐν συγκρίσει μὲ τὸ σύνολο. Οἱ πολλοὶ ἀπουσιάζουν. Ἄλλ' ἐγὼ δὲν θέλω νὰ μιλήσω τώρα γιὰ ἰκείνους ποὺ ἀπουσιάζουν· θὰ μιλήσω ὄχι γιὰ τοὺς ἀπόντες ἀλλὰ γιὰ τοὺς παρόντες στὸν ἐκκλησιασμό. Ἀσφαλῶς τὸ κρίμα ἐκείνων ποὺ λείπουν εἶνε μεγάλο· φοβᾶμαι ὅμως, μήπως καὶ τὸ κρίμα αὐτῶν ποὺ ἔρχονται στὸ ναὸ δὲν εἶνε μικρό. Διότι συχνὰ εἴμαστε παρόντες τῷ σώματι, ἀπόντες τῷ πνεύματι. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐρχώμαστε στὴν ἐκκλησία· **πρέπει νὰ ἐξετάσουμε καὶ ἐὰν ἐκκλησιαζώμαστε σωστά.**

Τὸ εὐαγγέλιο σήμερα βοᾷ καὶ λέει, ὅτι ἀπὸ τοὺς δύο ποὺ ἀνέβηκαν στὸ ναὸ νὰ προσευχηθοῦν ὁ ἕνας ὠφελήθηκε, ὁ ἄλλος δὲν ὠφελήθηκε. Μήπως λοιπὸν εἴμαστε κ' ἐμεῖς **μεταξὺ ἐκείνων ποὺ δὲν ὠφελοῦνται;**

Μπορεῖ, ἀδελφοί μου, νὰ πηγαίνει κανεὶς στὸ ναὸ πρωὶ - πρωί, νὰ κάθεται ἀπ' τὸν ὄρθρο ὡς τὸ «Δι' εὐχῶν», νὰ προσκυνᾷ καὶ ν' ἀνάβη κερὶ σὲ κάθε εἰκόνα, νὰ προσεύχεται διὰ μακρῶν, κι ὅμως ἡ προσευχή του νὰ μὴ γίνεται δεκτή. Ἀντιθέτως ἕνας ἄλλος μπορεῖ νὰ σταθῆ γιὰ λίγο, ἡ καρδιά μέσα του ν' ἀναστενάξῃ κι ὁ στεναγμός του νὰ πάρῃ φτερά καὶ σὰν πύραυλος νὰ περάσῃ τὰ ἄστρα, νὰ φθάσῃ στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἐλκύσῃ τὸ θεῖο ἔλεος.

Ἐπάρχει, λοιπὸν, **προσευχὴ ἀπαράδεκτη καὶ προσευχὴ δεκτή.** Ἀπαράδεκτη ἦταν ἡ προσευχὴ τοῦ φαρισαίου, δεκτὴ ὡς εὐωδία ἦταν ἡ προσευχὴ τοῦ τελώνου.

Γιὰ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ προσευχή μας καὶ νὰ φέρῃ ἀποτελέσματα ὁ ἐκκλησιασμός, πρέπει τὴν Κυριακὴ τὸ πρωὶ ὅταν χτυπᾷ ἡ καμπάνα **νὰ προετοιμαζώμαστε** καὶ νὰ ἐρχώμαστε στὴν ἐκκλησία μὲ ἱερὲς σκέψεις καὶ αἰσθήματα.

● Πρῶτα - πρῶτα νὰ ἐρχώμαστε **μὲ πίστι.** Ἐὰν δὲν πιστεύουμε, ὁ ἐκκλησιασμός εἶνε μάταιος.

Τί νὰ πιστεύουμε; Ὅτι ὁ ναὸς δὲν εἶνε ὅπως οἱ ἄλλοι τόποι· εἶνε τόπος ἱερός. «Ὡς φοβερός ὁ τόπος οὗτος...» (Γέν. 28,17). Εἶνε οἶκος προσευχῆς. «Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων. ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου», λέει ὁ ψαλμῶδός· καὶ παρακάτω, ὅτι Προτιμῶ νὰ ἔμεινα χαλικάκι μέσα στὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ μου παρὰ ἕνας πρίγκιπας σὲ παλάτια (Ψαλμ. 83,2, πρβλ. 11). Τιμὴ καὶ εὐλογία μεγάλη ν' ἀξιώνωμαστε, τὰ σκουλήκια τῆς γῆς, νὰ βρισκόμαστε μέσα στὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ. Νὰ πιστεύουμε ἀκόμη, ὅτι μέσα στὸ ναὸ φτερουγίζουν ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι, ὅτι ἐκεῖ παρίσταται αὐτὸς ὁ Κύριος, τελεῖται τὸ μυστήριον τῶν μυστηρίων, ὁ μυστικὸς δεῖπνος, ἐκτυλίσσειται ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ μέχρι τὰ πάθη καὶ τὴν ἀνάληψί του, ὅτι προσφέρεται τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα του «εἰς ζωὴν αἰώνιον» (θ. Λειτουργ. βλ. Δαν. 12,2). Νὰ πιστεύουμε ἀκόμη, ὅτι ὁ Θεὸς ἐκεῖ μᾶς ἀκούει. Ὅτι εἶνε δυνατός, παντοδύναμος, μπορεῖ νὰ κἀνῃ τὰ πάντα· ὅτι εἶνε ἀγαθὸς καὶ σκορπάει τὰ δῶρα του σ' ὅλη τὴν πλάσι· ὅτι εἶνε πάνσοφος κ' ἔχει μύριους τρόπους καὶ μέσα νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰ αἰτήματά μας. Καμμιά ἀμφιβολία, κανένας δισταγμός. Τὸ εἶπε καθαρὰ ὁ Κύριος· «Ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε», τότε θὰ μπορῆτε καὶ βουνὰ ἀκόμη νὰ σηκώσετε καὶ νὰ τὰ ρίξετε μέσα στὴ θάλασσα (Ματθ. 21,21), θὰ κατορθώσετε δηλαδὴ καὶ τὰ δυσκολώτερα πράγματα.

Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία μας προσεύχεται καὶ λέει «ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου», Θεέ μου φύλαγε τὸ ναὸ αὐτὸ ἀπὸ σεισμό, ἀπὸ ἐπιδρομὲς βαρβάρων καὶ βεβηλώσεις· κι ἀμέσως παρακαλεῖ ὄχι γιὰ ὅλους ἀλλὰ γιὰ ἰκείνους ποὺ εἰσέρχονται μὲ εὐλάβεια· «καὶ (ὑπὲρ) τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ» (θ. Λειτουργ.). Παρακαλεῖ ὄχι γιὰ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ μόνο γιὰ ὅσους μὲ πίστι στὸ Θεὸ διαβαίνουν τὸ κατώφλι τῆς ἐκκλησίας.

● Ἀλλὰ γιὰ νὰ φέρῃ ἡ προσευχή καὶ ὁ ἐκκλησιασμός ἀποτελέσματα, πρέπει νὰ εἰσερχώμεθα στὸ ναὸ ὄχι μόνο μὲ πίστι ἀλλὰ **καὶ μὲ ταπεινώσι**. Γιατί; Τὸ φωνάζει σήμερα ἡ παραβολὴ τοῦ εὐαγγελίου. Ἀνέβηκε ὁ φαρισαῖος νὰ προσευχηθῆ. Ἀλλὰ ἡ προσευχή του δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο παρὰ μιὰ θριαμβολογία, μιὰ προβολὴ τῆς ἀγιότητός του, ἓνα λιβάνισμα τοῦ ἑαυτοῦ του. Τὰ λόγια του ἦταν λόγια ὑπερηφανείας καὶ ἐγωισμοῦ. Στάθηκε μπροστὰ στὸ Θεὸ σὰν πάσσαλος, σὰν πυραμίδα, σὰν βουνό. Δὲν χαμήλωσε τὰ μάτια, δὲν ἔσκυψε τὸ κεφάλι, δὲν γονάτισε. Ἄρχισε ν' ἀπαριθμῆ τὰ κατορθώματά του. Καὶ περίμενε νὰ τὸν ἐπαινέσουν ἄνθρωποι καὶ ἄγγελοι· περίμενε, ὁ Θεὸς νὰ τοῦ πῆ μπράβο. Μιὰ τέτοια προσευχή ἦταν ἀπαράδεκτη. Ἀντιθέτως ἡ προσευχή τοῦ τελώνου ἦταν **δεκτὴ**. Γιατί; Μήπως ἔκανε ἔργα, ἀγρύπνησε, προσευχήθηκε, σκόρπισε τ' ἀγαθὰ του, ἔκανε φιλανθρωπίες, ἔχτισε ἐκκλησιές; Τίποτε ἀπ' αὐτά. Εἶχε ὅμως κάτι σπουδαῖο· τὴν ὥρα ποὺ μπῆκε στὸ ναὸ συναισθάνθηκε τὴν ἁμαρτωλότητά του, ὅτι εἶνε ἀνάξιος νὰ σταθῆ ἐκεῖ. Πέρασαν μπροστὰ του σὰν σὲ κινηματογραφικὴ ταινία **οἱ ἁμαρτίες του**. Σκέφτηκε τοὺς κακοὺς λογισμοὺς – γιατί καὶ γιὰ ἓνα λογισμὸ θὰ κριθοῦμε. Σκέφτηκε τὶς αἰσchrές ἐπιθυμίες – γιατί καὶ γιὰ μιὰ ἐπιθυμία θὰ δικαστοῦμε. Σκέφτηκε τὰ λόγια τὰ ἄδικα, τὰ πικρά, τὰ ψεύτικα. Σκέφτηκε τὶς πράξεις του τὶς ἐλεεινές καὶ τρισάθλιες. Τὰ σκέφτηκε ὅλα αὐτά, καὶ τότε κάτω ἀπὸ τὸ βάρος αὐτὸ λύγισε ἡ σπονδυλική του στήλη καὶ ἀπὸ τὰ στήθη του βγήκε ὁ ἀναστεναγμὸς καὶ τὸ δάκρυ. Θεώρησε τὸν ἑαυτό του ἀνάξιο νὰ σηκῶνῃ τὰ μάτια νὰ βλέπῃ τὸν οὐρανό.

Ἀγαπητοί μου! Λίγοι δυστυχῶς ἐκκλησιαζόμαστε. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ λίγοι **δὲν προσευχόμαστε**. Οἱ ἐπίτροποι μετρᾶνε τὰ χρήματα, οἱ ψαλτάδες γελᾶνε, οἱ ἱερεῖς ἐνδιαφέρονται μόνο γιὰ τὰ τυχερά, οἱ ἱεροκήρυκες κολακεύουμε τοὺς μεγάλους, οἱ ἀρχιερεῖς δὲν ζοῦν ἀκτῆμονα βίον, ὁ λαὸς μας ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸ Θεό. Ἐὰν στὴν πόρτα στεκόταν ἓνας ἄγγελος μὲ φλογερὸ σπαθί, ποιὸς θὰ τολμοῦσε νὰ μπῆ στὴν ἐκκλησία; Οὐτ' ἐγώ, οὐτ' ἐσεῖς, κανένας. Κι αὐτὰ ἀκόμη τὰ βρέφη σήμερα μαζί μὲ τὸ γάλα θηλάζουν τὸ κακό.

Ὅταν ἐρχώμαστε στὴν ἐκκλησία, νὰ περνᾶ μπροστὰ στὰ μάτια μας ἡ «ταινία» μὲ **τ' ἁμαρτήματά μας**, ποὺ εἶνε ἀμέτρητα. Ἄν κανεὶς καθίση καὶ σκεφτῆ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος τ' ἁμαρ-

τήματά του, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο σὲ ποιὸ ὕψος ἀρετῆς μᾶς θέλει ὁ Θεὸς καὶ πῶς ἔζησαν οἱ ἅγιοι, τότε θὰ πῆ ὅτι εἶνε ἓνα μηδέν, ἓνας ἁμαρτωλὸς κ' ἐλεεινὸς ἄνθρωπος. Καὶ ἐνῶ τὰ ἁμαρτήματά μας ἔχουν αὐξηθῆ «*ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς*» μας (Ψαλμ. 39,13), ὁ Θεὸς μακροθυμεῖ, παρατείνει τὸ ἔλεός του, καὶ μᾶς δίνει ἐβδομάδες, μῆνες, χρόνια, γιὰ νὰ μετανοήσουμε.

Ὁ τελώνης θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του ἀνάξιο καὶ ἀπὸ τὰ στήθη του ἔβγαινε ὁ ἀναστεναγμὸς «*Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ*» (Λουκ. 18,13). Κ' ἐμεῖς κάθε φορὰ ποὺ μπαίνουμε στὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ νὰ λέμε: **Δόξα σοι, Κύριε**, ποὺ ἐσὺ ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων δέχεσαι ἐμᾶς εἰς ἀκρόασιν. Εἶμαστε ἀνάξιοι τῆς μεγάλης αὐτῆς τιμῆς: «*Οἱ τὰ χερουβὶμ μουσικῶς ἐκονίζοντες καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες...*» (θ. Λειτουργ.).

Σὲ μερικοὺς ναοὺς ὑπάρχει ἡ κακὴ συνήθεια νὰ περιφέρεται δίσκος· τὸν περιφέρουν οἱ ἐπίτροποι. Ἀλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ὄρατὸ αὐτὸ δίσκο, ὑπάρχει κ' ἓνας **ἀόρατος δίσκος**, ποὺ τὸν περιφέρει ἄγγελος, ὅπως λέει κάπου ὁ ἱερός Χρυσόστομος – νὰ ἔχουμε τὴν εὐχή του. Ὅταν, λέει, τελειῶνῃ ἡ θεία λειτουργία, τότε ἄγγελος μὲ δίσκο χρυσὸ περνάει μπροστὰ μας καὶ ζητάει – τί, τὰ λεπτά μας; Ὅχι. Ζητάει **τὰ δάκρυά μας!** Ὁ ἐπίτροπος συλλέγει κέρματα, καὶ ὁ ἄγγελος συλλέγει τὰ δάκρυά μας. Περνᾶ ἀπὸ ἔμμενα, δάκρυα δὲν ἔχω. Περνᾶ ἀπὸ σᾶς, τὸ ἴδιο. Περνάει..., περνάει..., καὶ ὁ δίσκος μένει ἀδειανός. Ὅταν ὅμως πέσουν στὸ δίσκο δάκρυα, ὁ ἄγγελος τ' ἀνεβάζει στὰ οὐράνια, κ' ἐκεῖ τὰ δάκρυα γίνονται διαμάντια ποὺ ἀστράφτουν. «*Χαρὰ γίνεται*» στὸν οὐρανὸ «*ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι*» (Λουκ. 15,10).

Ἀδελφοί μου· σήμερα **ἀνοίγει τὸ Τριῶδιο**, γιὰ νὰ φτάσῃ μετὰ ἀπὸ ἐβδομῆντα μέρες ἡ μεγάλη ἡμέρα τοῦ Πάσχα. Ἄς προσπαθήσουμε νὰ βροῦμε δάκρυα μετανοίας. Διότι πολλὰ δάκρυα κυλοῦν στὸν κόσμος, δὲν ὑπάρχει μᾶτι ἀδάκρυτο, μάταια ὅμως δάκρυα. Ἄς ἀρχίσουμε ἀπὸ σήμερα νὰ ζητοῦμε δάκρυα μετανοίας γιὰ τ' ἁμαρτήματά μας καὶ ἡ καρδιά μας ἄς τὰ συλλέγῃ σὰν σὲ **μυροδοχεῖο**. Ἔτσι, ὅταν φτάσῃ Μεγάλῃ Τρίτῃ, μαζί μὲ τὴν Πόρνη, νὰ σπάσουμε κ' ἐμεῖς τὸ μυροδοχεῖο μας καὶ νὰ μυρώσουμε τὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ μας. Κι ὅταν φτάσῃ Μέγα Σάββατο καὶ ξημερώνῃ Πάσχα, νὰ ποῦμε κ' ἐμεῖς: «*Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ, ἄγγελοι ὕμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς· καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς καταξίωσον ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ σε δοξάζειν*» (ἀπόστιχ. ἔσπ. πλ. β' Σάβ.).

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**